

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Galambos Károly Ügyvédi Iroda (fél címe 2, ügyintéző: dr. Galambos Károly ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a ... kormánytisztviselő által képviselt Emberi Erőforrások Minisztériuma (1055 Budapest, Szalay utca 10-14.) alperes ellen, közérdekű adat kiadása iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2013. május 8. napján meghozott, 8.P.20.805/2013/8. számú ítélete ellen a felperes részéről 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30.000 (Harmincezer) forint + áfa elsőfokú perköltséget.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A felperes a fellebbezéssel felmerült költségeit maga köteles viselni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

Felperes keresetében közérdekű adat kiadásaként kérte két korábbi kérelme elintézésével összefüggésben az alperesi minisztériumnál keletkezett iratok, illetőleg vizsgálati anyag iratainak másolatban való megküldését.

Ennek keretében indítványozta

- a kérelmeivel és a vizsgálattal kapcsolatosan a Nemzeti Közzolgálati Egyetem megkeresését és az arra kapott válaszlevelek és kapcsolódó dokumentumok;
- a minisztérium 38051-2/2012. sz. válaszlevelében említett, a felsőoktatási intézmény, a könyvtárban való elektronikus hozzáférésre vonatkozó korlátozó intézkedés;
- a fenntartó által tett normatív intézkedés;
- a könyvtár vezetőjének megkeresését a katalógus információjának pontosításáról szóló adatok;
- a vizsgálat során feltárt hiányosságokkal kapcsolatban tett egyéb megállapítások dokumentumainak és az érintett szervek vonatkozásában tett intézkedésekkel kapcsolatos adatok kiadását.

Az alperes kérte a kereset elutasítását.

Előadta, hogy a felperesi kérelemben foglaltakat - az írásbeli ellenkérelmében közöltekkel és a mellékletek csatolásával - a keresetindítást követően teljesítette.

Előadta, hogy a felperesi kérelmeket a 38051/2012 számon tartja nyilván, és ezen ügyiratszámokon fekszik el a könyvtárnak küldött levél, és a felperesnek írott tájékoztatás. Az ügyintézés interneten és telefonon zajlott, és a könyvtár vezetője is rövid úton adott tájékoztatást az egyetemi jegyzet megtevesztő jelzésének megszüntetéséről.

A felperesnek küldött tájékoztatásában utalt arra is, hogy a felsőoktatási intézmény a saját oktatója által, kizárólag tanulmányi célból készített elektronikus jegyzet esetén korlátozhatja a könyvtárból való elektronikus hozzáférést. Az egyetem ez irányú intézkedése azonban nem áll rendelkezésére. Tájékoztatva továbbá a felperest arról is, hogy jogszabályi felhatalmazás alapján a könyvtár fenntartója a törvény rendelkezésein túlmenő könyvtárhasználati feltételeket is megállapíthat. Tájékoztatást nyújtott a könyvtárhasználati szabályzat internetes eléréséről, illetve arról, hogy további információ közvetlenül az egyetemről kérhető.

Csatolta a könyvtár vezetőjének megkeresését a katalógus információjának pontosítására.

Előadta továbbá, hogy a jegyzet hozzáférhetőségével kapcsolatban hiányosságokat nem tapasztalt, ezért további dokumentumok nem keletkeztek, az érintett szervek intézkedésére nem volt szükség.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Info tv.) 3. § 5. pontját, 26. § (1) bekezdését, 28. § (1) bekezdését, 29. § (1) bekezdését, 31. § (1) bekezdését és (2) bekezdését. Utalt a 2004. évi XXIX. törvény 143. § (1) bekezdésére, az 1997. évi CXL. törvény 58. § (1) bekezdésére, a 60/1998. (III. 27.) Korm. rendeletre.

Elsősorban arra tért ki, hogy az Info tv. közérdekű adat fogalom meghatározása során alkalmazott kitétel kiterjesztően nem értelmezhető, másrészt figyelemmel kell lenni arra, hogy a fogalom meghatározás példálózó jellegű is. Ezt úgy értékelte, hogyha a felperes által kezdeményezett panasz eljárás alapján a felperes nem kap a maga számára kielégítő választ, úgy a szerv nyilatkozata nem feltétlenül kényszeríthető ki az Info tv. szabályrendszerére alapítva. Erre kizárólag abban az esetben van lehetőség, ha a felperes által igényelt adatok közérdekűek, illetőleg azok igazolhatóan az alperesi szerv kezelésében találhatók.

Ilyen összefüggések mellett a felsőoktatási intézmény normatív intézkedése, a fenntartói általános érvényű jogcselekmények, egyéb általános intézkedések közérdekű tartalmúnak minősíthetők, míg az adott panasz eljárásban keletkezett egyéb adatok nem.

Kitért arra, hogy az alperes az ellenkérelmében valamennyi, a felperesi kereseti kérelemben foglalt kérdésre kitért az általa birtokolt adatok ismeretében. A felperes azonban a perben nem tudta igazolni, hogy bármilyen további, a kérelem vonatkozásában relevanciával bíró adat is az alperes kezelésében lenne.

Az elsőfokú bíróság a kérelem, illetőleg keresetlevélben szereplő első három pont tekintetében a tájékoztatást megadottnak, illetőleg a nyilatkozatokat elfogadhatónak minősítette. Az a tény, hogy a jogszabály a könyvtárak nyilvánossága tekintetében a miniszternek ellenőrzési jogkörrel biztosít, nem jelenti azt, hogy a felperes ezzel valószínűsítette azt, hogy a 2. és 3. pont szerinti igények tekintetében a minisztérium adatkezelő lenne. A 4. pont tekintetében az alperes az ellenkérelmében válaszolt, míg az utolsó ponttal kapcsolatosan kifejtette, hogy ott az alperes adatkezelői minősége nem áll fenn.

Az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felperes által kiadni kért adatok részben nem közérdekűek, részben pedig a felperes azok tekintetében nem igazolta az alperes adatkezelői minőségét. Mindezek alapján - függetlenül attól, hogy az alperes csak a perben válaszolt a felperes keresetére - teljes egészében pernyertes lett.

Kitért arra is, hogy az eredeti adatigényléstől való perbeli eltérés nem lehetséges, mert a pert megelőző megkeresés e vonatkozásban nem történt az alperes irányába.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a keresetnek helyt adó döntés meghozatalát indítványozta.

Előadta, hogy mivel az alperes a kért adatok közlését csak a perindítást követően teljesítette, ezért a perre okot adott. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróságnak a felperes perköltségében mindenképpen az alperest kellett volna marasztalni, ennek elmulasztása jogszabálysértő.

Az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállásában nem állapította meg azt, hogy a per folyamán az adatszolgáltatást az alperes mely beadványával teljesítette.

Álláspontja szerint a hatályos jogszabályi rendelkezések alapján nincs lehetősége az alperesnek arra, hogy az adatkérő kérdésére a válaszadással késlekedjék, mert a jogszabály szerint megadott határidőben az adatszolgáltatást teljesítenie kell. Tekintettel arra, hogy az alperes a pert megelőzően az adatigénylési levélre nem válaszolt, az Info tv. 31. § (2) bekezdése szerinti bizonyítási kötelezettség az alperest terhelte. Ilyen körülmények között az elsőfokú bíróság nem állapíthatta meg, hogy az alperes nem volt adatkezelő, illetőleg adatkezelést nem végzett.

Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet tényállása részben helytelen, illetőleg hiányos, elírásokat tartalmaz, ezért az érdemi felülbírálatra alkalmatlan. Mivel jogszabály írja elő az alperesnek, mint állami szervnek a válaszadási kötelezettségét, a válaszadási kötelezettség - figyelemmel az Alaptörvény II. és XXV. cikkére - nem mellőzhető.

Okszerűtlen és téves az elsőfokú bíróságnak az a következtetése, hogy ha a közérdekű bejelentő az eljárásban nem kap választ, vagy az hiányos, akkor az adatigénylő ezzel kapcsolatban ne kérhetne adatokat a panasz elintézésére lefolytatott eljárásról. Ezek az adatok ugyanis közérdekű adatnak, illetőleg közérdekből nyilvános adatnak minősülnek. Az adatigénylés egy közérdekű bejelentés elintézésével kapcsolatos eljárással volt kapcsolatos. Ezeket az adatokat az alperes kezelte, ezért az elsőfokú bíróságnak a keresetnek helyt adó döntéssel kellett volna elbírálnia az ügyet. Amennyiben pedig az elsőfokú bíróság megítélése szerint a perben az adatokat az alperes szolgáltatta, úgy az elsőfokú bíróságnak ítéletében ezt a tényt meg kellett volna állapítania.

Kitért arra is, hogy az elsőfokú bíróság olyan adatok tekintetében is megállapította, hogy azok nem közérdekűek, melyekre nézve az alperes a közérdekűséget elismerte. Álláspontja szerint adatnak tekinthető az a tény is, hogy az adott szervnek az adat rendelkezésére áll-e vagy sem.

Kérte az elsőfokú bíróságnak az elsőfokú bíró kizárását megtagadó határozatának felülvizsgálatát is, mert a bíró mulasztása, eljárási szabályokat be nem tartó ítélezési tevékenysége a kizárási kérelmét megalapozták.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

Arra hivatkozott, hogy nem vitásan határidőn túl, de a felperes által igényelt adatokat szolgáltatta. Ezt a tényt pedig az elsőfokú bírósági ítélet is egyértelműen rögzítette. Törvényi szabályozástól függetlenül az adatkezelő számára megmarad az esély még a perben is, hogy az adatkérést utóbb teljesítse. Amennyiben ez a per tartama alatt történik, akkor ennek egyértelmű következménye, hogy a kereset okafoggyottá válik. Ilyen körülmények között az elsőfokú bíróság helyesen utasította el a felperes keresetét. Amennyiben az alperes a perre okot adott, ennek egyetlen konzekvenciája a perköltség viselése körében vonható le.

A fellebbezés nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság határozatával érdemben egyetértett, annak perköltség megállapítását mellőző döntését azonban nem osztotta, ezért ebben a részben a határozatot a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint megváltoztatta.

A másodfokú bíróság az eljárása során nem tárt fel az elsőfokú bíróság határozatának hatályon kívül helyezését eredményező eljárási szabálysértést, figyelemmel a Pp. 252. § (1), (2) és (3) bekezdéseiben foglaltakra.

Az első fokon eljáró bíró perbeli tevékenysége nem szolgáltatott alapot a kizárását megtagadó határozat megváltoztatására. A másodfokú bíróság nem tapasztalt olyan anyag, mulasztásban megnyilvánuló, illetőleg szakmai felületességet alátámasztó bírói tevékenységet, amelyre tekintettel az eljáró bírótól az ügy tárgyilagosa megítélése nem volt várható. Erre tekintettel a Pp. 252. § (1) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezési ok nem állt fenn. A per elbírálása szempontjából irányadó Info tv. 26. § (1) bekezdése szerint, az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek (a továbbiakban együtt: közfeladatot ellátó szerv) lehetővé kell tennie, hogy a kezelésében lévő közérdekű adatot és közérdekből nyilvános adatot - az e törvényben meghatározott kivételekkel - erre irányuló igény alapján bárki megismerhesse.

Az egyéb alkalmazott jogszabályokat az elsőfokú bíróság ismertette, ezért azokra a másodfokú bíróság csak visszautal.

Az elsőfokú bíróság ítéletében határozottan kitért arra, hogy az alperes ellenkérelmet (5. sorszámú irat) terjesztett elő, és ebben teljes egészében nyilatkozott a felperesi keresetre.

Az elsőfokú bíróság egyetlen tárgyalást tartott a perben, és az eljárás során az alperes csak egy iratot, az ellenkérelmét és annak mellékleteit nyújtotta be a bírósághoz, melyeket a tértivevény tanúsága szerint a felperes jogi képviselője is átvett. Ilyen körülmények között a felperes is teljes egészében értesült az alperesi álláspontjáról, és számára sem lehetett kétséges, hogy mely alperesi írásbeli nyilatkozat tartalmazza az érdemi ellenkérelmet. Mivel az alperes a pert megelőzően valóban nem tett nyilatkozatot a felperesi adatkérésre, az elsőfokú bíróságnak az ítélet tényállási részében ezzel összefüggésben - a mulasztáson túlmenően - egyéb ténymegállapítást nem kellett tennie. Az elsőfokú bíróság a tényállás megállapítását követő, az ítélet jogi indokolási részében értékelte az alperes ellenkérelmében foglaltakat az Info tv. rendelkezései alapján. Az elsőfokú bíróság a Pp. 215. §-a szerint a kereseti kérelem és az ellenkérelem korlátai között bírálta el a felek közötti jogvitát, és a Pp. 213. § (1) bekezdése szerint kitért valamennyi kereseti kérelemre is, és a tényállást helyesen állapította meg, a Pp. 252. § (2) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezési ok nem állt fenn.

Egyetértett a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság azon megállapításával, hogy az alperes a perben előterjesztett ellenkérelmében teljes egészében foglalkozott a felperesi kereseti kérelemben, ezáltal a pert megelőző adatigénylésben foglaltakkal is, a rendelkezésére álló dokumentumokat kiadta, a szükséges felvilágosítást a rendelkezésére álló információk alapján megadta. A felperesi és alperesi előadásból, a becsatolt okiratokból és az eset egyéb körülményeiből egyáltalában nem lehetett arra következtetni, hogy további dokumentumok állnának az alperes rendelkezésére a felperesi adatigényléssel kapcsolatosan, ezért helytálló volt az elsőfokú bíróság erre vonatkozó állásfoglalása.

Ilyen körülmények között megállapítható volt, hogy az alperes - függetlenül a kért adatok közérdekű jellegétől - a kért felvilágosítást a felperes részére a per során megadta, ezért a felperesi kereset okafogyottá vált. A másodfokú

bíróság csak utal arra, hogy az alperes ellenkérelmében a kért adatok közérdekű jellegét nem tette vitássá.

A Fővárosi Ítéltábla kiemeli, hogy az Info tv. 31. § (3) bekezdésében foglalt azon rendelkezéséből, miszerint a per megindítására abban az esetben is lehetőség van, ha az adatigénylésre irányadó határidő eredménytelenül telik el, vagyis az adott szerv egyáltalában nem válaszol az igényre, következik az is, hogy az alperes az adatigénylés kézhezvételét követően dönthetett arról, hogy a felperesi megkeresésre nem reagál, vállalva ezzel az esetleges perindítás jogkövetkezményét. Ezt követően a perben az alperesnek - anyagi jogi szankció nélkül - ellenkérelem formájában még lehetősége volt a felperesi kérelemre való nyilatkozattételre.

A felperesi keresetlevél benyújtását megelőző adatigénylésre történő válaszadást az alperes kétség kívül elmulasztotta, a kérelem perbeli teljesítését követően mulasztásának egyéb anyagi jogi jogkövetkezménye nem lehetett. Az alperes azonban a per alatt történő teljesítéssel a perre okot adott, ezért a perköltségben való marasztalásnak helye volt a Pp. 80. § (2) bekezdése alapján, ennyiben a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság határozatát megváltoztatta. Az elsőfokú perköltség a felperesi jog képviselőt a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (Rendelet) 3. § (2) bekezdésének a) pontja és 4/A. § (1) bekezdése alapján megillető munkadíj. A felperes a jogi képviselőjének készkiadásait a Rendelet 4. § (1) bekezdésében foglaltak szerinti tételes kimutatásban nem nyújtotta be, ezért készkiadás megállapításának nem volt helye.

A fellebbezés az ügy érdemében nem vezetett eredményre, de az alperest nem ügyvéd, illetve jogtanácsos képviselte, ezért részére másodfokú perköltség nem volt megállapítható.

A per tárgyi illetékmentes jellegére tekintettel a feleknek illetékfizetési kötelezettsége nem keletkezett.

Budapest, 2013. szeptember 17.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

. Kisbán Tamás s.k. . Hercsik Zita s.k.
előadó bíró bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő